

5. SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Pro potřeby státní statistiky o dávkách důchodového pojištění a nemocenského pojištění jsou využívány výstupy z informačních systémů České správy sociálního zabezpečení, které nezahrnují údaje týkající se důchodového pojištění prováděného Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem spravedlnosti.

Dávky důchodového pojištění

Důchodové pojištění zajišťuje občany pro případ stáří, invalidity nebo při ztrátě živitele. V rámci důchodového pojištění se poskytují důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí (zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů).

V tabulkách jsou v roce 1995 uváděny údaje o důchodech, které byly vypláceny podle zákona č. 100/1988 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a od roku 1996 důchody vyplácené podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. S účinností od 1. ledna 2010 došlo k zavedení třístupňové invalidity a místo plných invalidních a částečných invalidních důchodů začaly být vypláceny invalidní důchody pro invaliditu I., II., a III. stupně (zákon č. 306/2008 Sb.). Jsou uváděny důchody:

- starobní (§ 29 zákona č. 155/1995 Sb. a § 26 zákona č. 100/1988 Sb.)
- starobní předčasný – o 2 roky (§ 30, od roku 2007 je toto ustanovení zákona zrušeno)
- starobní předčasný - o 3 roky (§ 31)
- invalidní plný – (§ 38)
- invalidní částečný - do roku 2009 (§ 43 a § 44, od roku 2010 je toto ustanovení zákona zrušeno)
- invalidní I., II. a III. stupně – od roku 2010 (§ 38 a § 39)
- vdovský (§ 49, odst. 1)
- vdovecký (§ 49, odst. 2)
- sirotčí (§ 52)

Průměrná měsíční výše důchodu

V tabulce jsou uvedeny údaje za důchodce, kteří pobírají jen samostatný důchod (sólo-důchody) starobní, invalidní, vdovské nebo vdovecké. Dále jsou uváděny důchody vdovské a vdovecké vyplácené v souběhu (souběh důchodu starobního nebo invalidního s důchodem vdovským nebo vdoveckým), kdy je průměrná výše důchodu vypočtena součtem výší obou vyplácených důchodů. Do výše důchodu není zahrnováno zvýšení důchodu pro bezmocnost a výchovné. Průměrná měsíční výše vyplácených důchodů představuje průměrnou výši důchodů, která připadne ve sledovaném měsíci na jednoho důchodce. Průměrná měsíční výše důchodu k 31. 12. sledovaného roku tedy představuje výši důchodu vypláceného v prosinci v průměru na jednoho důchodce.

Průměrný počet osob nemocensky pojištěných

Ukazatel zahrnuje průměrný počet osob, které jsou nemocensky pojištěny podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Je zde sledován tzv. „civilní sektor“, tzn. že nejsou zahrnuti příslušníci Ministerstva obrany a Ministerstva spravedlnosti (tj. Policie ČR, Hasičského záchranného sboru, Celní správy, Vězeňské služby ČR, Bezpečnostní informační služby a Úřadu pro zahraniční styky a informace a vojáci z povolání).

V tabulce je nově uplatněno třídění na zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné (nemocensky pojištěné), kterým bylo kvůli malé vypovídací schopnosti nahrazeno dosud uváděné třídění podle sektorů.

Vyplacené dávky státní sociální podpory

Ve vyplacených dávkách státní sociální podpory (viz zákon č.117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů) jsou vykazovány dávky poskytované v závislosti na výši příjmu rodiny – **testované**, tj. přídavek na dítě, sociální příplatek a příspěvek na bydlení a **netestované** (nárok na dávky není limitován výší příjmu rodiny), tj. rodičovský příspěvek, dávky pěstounské péče, porodné a pohřebné. Od roku 2011 je porodné dávkou testovanou, neboť je nově přiznáváno pouze na prvorozené dítě v rodině s rozhodným příjmem do výše 2,4 násobku životního minima rodiny.